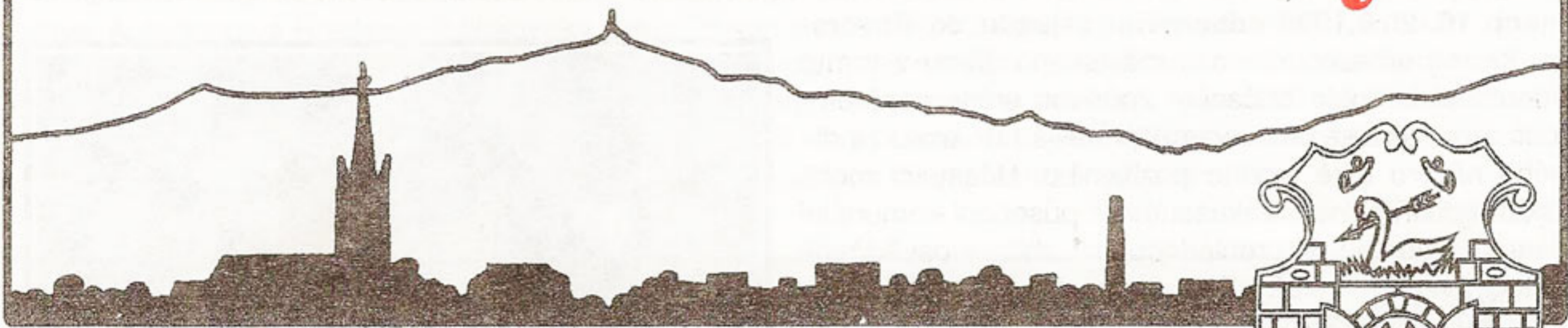

Chrastavské listy

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU V CHRASTAVĚ
7 - 8 / 1996

VÍTEJTE PRÁZDNINY, VÍTEJTE DOVOLENÉ ...

Tak už jsou tady zase letní měsíce a vám se dostalo, milí čtenáři, do rukou prázdninové dvojčíslo Chrastavských listů. Ačkoliv na Medarda nepršelo, počasí se nám snaží dokázat, že má svoji vlastní hlavu a dělá si, co chce. Přesto všem žákům a studentům přejeme příjemné odpočívání si od školy, užitečně strávené prázdniny, ostatním pak krásně prožité dovolené doma i v zahraničí, v přírodě i v hotelech. Pokud zažijete něco zajímavého, napište nám - rádi váš příspěvek z dovolené otiskneme.

Redakce Chrastavských listů společně s městským muzeem vyhláší u příležitosti letošních letních měsíců fotosoutěž - "Krásy Země '96". Co si pod pojmem krása představíte, je již na vás. A tak nám na adresu - firma Design studio RECo, Vítkovská 468, 463 31 Chrastava (tel./fax: 048/932 778), zasílejte nejpozději do 30.9.1996 svoje fotky z cest. Nezapomeňte je označit jménem, adresou a věkem autora. Nejlepší z nich budou vybrány a vystaveny v nové chrastavské mini galerii v budově muzea.

Ještě jednou - krásné léto a šťastný návrat domů.

Vaše redakce

KOUPALIŠTĚ V NOVÉM

● Chrastavské koupaliště v posledních letech nebylo chloubou našeho města. Časté střídání nájemců a devastace zařízení, téměř žádná údržba...

Letos se však našim radním podařilo najít konečně snad zodpovědnějšího partnera, který má s provozováním koupališť již několikaletou zkušenost. Ano, jedná se o společnost "Koupaliště Sluníčko", která již několik let provozuje koupaliště ve Vratislavicích nad Nisou. O tom, že to noví nájemci, kteří projevili zájem o dlouhodobý pronájem (smlouva je připravena na 20 let s jednorocní zkušební lhůtou) tohoto městského zařízení, myslí vážně, se přesvědčíte již při vstupu. Celý měsíc červen totiž na koupališti probíhala generální údržba všech stávajících zařízení, byl částečně opraven a natřen bazén, byly vyrobeny nové

označení všeho, co plovárna nabízí. ... Nejvíce vás však kromě nátěrů železných konstrukcí, sprch atd. zaujme krásný pořádek a vzorně nakrátko vysekaná tráva.

A tak buďte zváni a přijďte se vykoupat. Otevřeno bude v červenci a srpnu (zahájení provozu již od 1.7.1996):

bazén denně 9 - 19 hodin
vstupné - dospělí: 10,-Kč
          děti: 5,-Kč
od 18 hodin všichni 5,-Kč.

V areálu se také nachází bufet s běžným občerstvením, točí se Klášterské pivo 10 i 12 stupňové.

Na závěr sezóny - koncem srpna - chystají noví nájemci Dětský pohádkový les pro děti i dospělé. O akci, která by neměla být jediná, budete včas informováni!!

A tak přejme koupališti SLUNÍČKO Chrastava pěkné počasí a dobrou návštěvnost!!!

M. HORÁČEK JEDE NA MISTROVSTVÍ SVĚTA V RUMUNSKU

Michal Horáček z Orientačního klubu Chrastava vybojoval svůj životní úspěch, když zvítězil v nominačních závodech naší juniorské špičky a nominoval se tak na Mistrovství světa v orientačním běhu, které se uskuteční od 10. - 13. července 1996 v Rumunsku. Této vrcholné akce se zúčastní v jeho kategorii 160 nejlepších běžců z celého světa (přihlášeno 30 států). 10.7. proběhne závod na krátké trati, 11.7. bude soutěžit na trati klasické (11 kilometrů) a 13.7. poběží naše družstvo ČR štafety (ČR zde zastupuje 6 juniorů a 6 juniorek).

Držme tedy Michalovi palce a popřejme mu správný směr!!!

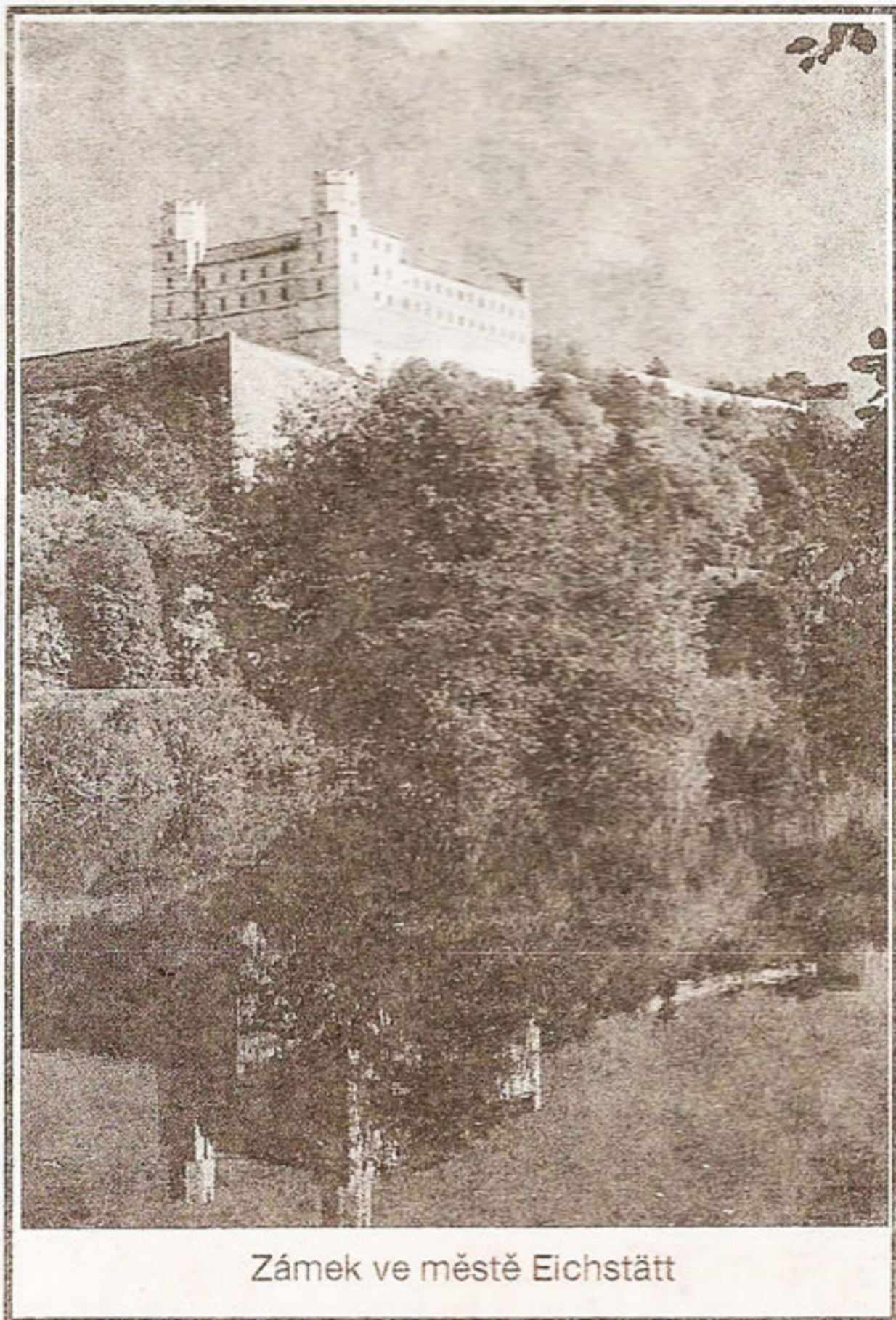
I.Vydra

ZPRÁVY A INFORMACE Z RADNICE

✿ **22 členů městského zastupitelstva a zaměstnanci městského úřadu v Chrastavě se zúčastnili ve dnech 16.-20.6.1996 odborného zájezdu do Bavorska.** Kromě omezení činnosti městského úřadu v tomto týdnu, které mohlo občanům způsobit určité nepříjemnosti a za které se omlouváme, přinesla tato exkurze dle mého názoru také mnoho pozitivního. Účastníci mohli získat řadu informací a zkušeností z působení komunální sféry v Bavorsku a "prohlédnout si" zblízka osvědčené metody, vedoucí např. k fungujícím službám, k čistotě a upravenosti měst i krajiny.

Během zájezdu jsme navštívili působivé město Eichstätt, ležící v přírodním parku řeky Altmühl; kromě prohlídky města a některých zařízení jsme diskutovali dvě hodiny s vedením městského úřadu a seznámili se s vybavením a činností hasičského sboru a turistického infocentra. Ve dvousettisícovém Ausburgu jsme navštívili čtvrt sociálních bytů, které jsou využívány od středověku. V dalších dnech byly na programu - návštěva řízené skládky pro okres Ostalga a diskuse o systému likvidace odpadů, představení problematiky bytové výstavby zástupcem stavebního družstva, prohlídka základní školy ve městě Mindelheim s výkladem ředitele školy, přijetí u starosty v Mindelheimu, návštěva členů zastupitelstva v Chrastavském archivu vedeném panem R.Schwertnerem.

Náklady na odborný zájezd byly z podstatné části hrazeny z rozpočtu města, jsem však přesvědčen, že související výdaje byly dobrou investicí a že přispějí k lepšímu řešení problémů v Chrastavě. Zájezd by nebylo možné uskutečnit bez pomoci bývalých obyvatel Chrastavy, zejména dnešního vedení Kratzauer Gilde v Bavorsku. Je potěšitelné, že se takto rozvíjí spolupráce mezi městem Chrastava a předchozími občany Chrastavy - bez nároků, podmínek a antagonismů, jak je známo např. z tisku.

Zámek ve městě Eichstätt

✿ **V pondělí 10.6.1996 proběhlo další jednání městského zastupitelstva.** Náročný program obsahoval informaci velitele pana Fryka o činnosti městské policie, prodej a koupi nemovitostí, rozhodnutí o změně investičního plánu na letošní rok a o přijetí úvěru do výše 10 mil. Kč od České spořitelny. Byl rovněž schválen závěrečný účet roku 1995.

Zastupitelstvo také projednalo otázku využití budovy kulturního domu v Chrastavě. K datu jednání zastupitelstva obdržel městský úřad dvě nabídky na využití tohoto objektu. Společnos AMOS s.r.o. Liberec (mimo jiné zprostředkovává výstavbu benzinového čerpadla u silnice I/13) prezentovala záměr zřídit v prostorech "kulturního domu" muzeum auto-moto veteránů (české vozy, Porsche a další), vč. dalších navazujících aktivit. Druhý návrh předpokládal zřízení kasina a sálu pro diskotéky, taneční večírky a koncerty. Městské zastupitelstvo rozhodlo o prodeji budovy a souvisejících pozemků s.r.o. AMOS za 15 mil. Kč, když předtím zvážilo nabízenou kupní cenu a reálnost realizace uvedených záměrů. O průběhu dalších jednání vás budeme i v budoucnosti informovat.

Dále se zastupitelstvo zabývalo návrhem a.s. Bohemia Tank Liberec na výstavbu zařízení na termické zneškodňování nebezpečného odpadu (spalovna) v Chrastavě. Jde o menší zařízení (800 t ročně oproti např. 90.000 tun ročně ve spalovně komunálního odpadu v Liberci), osazené spalovací jednotkou VAMPOLA Kolín, které podle dostupných údajů nemá negativní vliv na životní prostředí, mohlo by být pro město ekonomicky přínosné a současně by pravděpodobně umožnilo likvidaci nebezpečných odpadů pro občany a podnikatele z Chrastavy za cenově výhodných podmínek. Zastupitelstvo nicméně odmítlo tuto záležitost projednat bez předchozí podpory veřejnosti. K uvedenému návrhu se členové MZ vrátí na svém dalším informativním jednání. V případě pokračování diskuse o výstavbě tohoto zařízení budeme občany podrobně informovat.

Městské zastupitelstvo také odložilo prodej zahradnictví v Chrastavě ve Vítkovské ulici. Nebyla akceptována nabídka odkoupení za účelem zřízení pořezu kulatiny (pila), sušení dřeva, truhlářské dílny za současného zachování zahradnictví. Nabídka prodeje areálu zahradnictví bude znovu zveřejněna s nabídkovou cenou 800.000,-Kč, případné došlé žádosti budou projednány na zářijovém zastupitelstvu.

Petr Medřický - starosta města

● **Chrastavské slavnosti** byly deštivé, což pravděpodobně bylo nemilé pořadatelům, účinkujícím i návštěvníkům. Přesto proběhly a první odezvy nebyly záporné. Je třeba poděkovat pořadatelům, spolkům i nadšencům, kterým se podařilo společně realizovat tuto v Chrastavě neobvykle rozsáhlou akci. Díky nim by se tento počin nechal nazvat "Chrastaváci sobě". Velmi potěšitelné rovněž bylo, že Chrastavské slavnosti našly své sponzory, kterým patří velký dík. Byli to hlavně: Česká spořitelna a.s., Textilana Chrastava, Vzduchotechnik s.r.o. Chrastava, Tekonstrukt Hrádek nad Nisou, Diskontní prodejna Sepp Chrastava, Aurtosalon Taxwell s.r.o. Chrastava, Autodoprava Hradecký & Hradecký, firma Design studio RECo a další nejmenovaní.

Co je ale nejdůležitější, že se na slavnosti přišla podívat i přes nepřízeň počasí řada spoluobčanů i přespolních, takže žádné vystoupení nebo jiné atrakce se neseťkaly s nezájmem a neúčastí. Nenechali jsme pořadatele ve "štychu" a tím tak trochu padl mýtus, že v Chrastavě není o kulturu zájem. Jde jen o to zvolit správný čas a formu. Jsem přesvědčen, že Chrastavské slavnosti '97 stojí za úvahu. Jste téhož názoru?

Petr Medřický

Chrastavské slavnosti '96 jsou za námi! **poohlédnutí za jednou chrastavskou kulturní velkoakcí**

Chrastavské slavnosti '96 se uskutečnily 21.-23.června tohoto roku. Reklamní letáčky s jejich různorodým programem snad došly do každé domácnosti, kde ne, mohly být Chrastavské listy, a kdo nečte ani městský zpravodaj, mohl pozvání na ně najít na plakátnicích či slyšet o nich v rádiu či přečíst si o nich v regionálním tisku. Zkrátka kdo chtěl - věděl. Naneštěstí se o nich dozvěděl i déšť, který svojí účastí jejich průběh znepríjemnil. Co je rozhodující - program byl do posledního puntíku naplněn. Hudebníci mokli a hráli, trhovci prodávali, divadelníci z Hrádku předváděli svůj kus v tělocvičně a bavili publikum, ohňostroj střílel, tělocvična duněla.... A lidi - díky, přišli. Muzeum bylo otevřeno, Führichův dům doslova praskal pod návalem návštěvníků, koně na louce vozili své jezdce z Asie, v týpí bylo teplo...

Sportovní klání probíhaly, autosalón Taxwell předváděl vozy Fiat a zavítali i prodejci Renaultů... Bylo by toho ještě mnoho, co mělo být a také bylo.

Pořadatelé zachraňovali, co se dalo, kombinovali, vymýšleli a nabývali nových zkušeností s organizací této na Chrastavu obří akce.

Vyzýváme návštěvníky slavností, aby nám napsali své dojmy, napsali nám, co se jim líbilo, co naopak ne, co postrádali, co nejvíce oceňují (poslat na MěÚ). Předem děkujeme. I.Vydra

● Bývá dobrým zvykem hodnotit různé akce a události hlasem veřejnosti, kritikou odborníků i analýzou z řad vlastních autorů a pořadatelů. O to třetí se pokusím já. Když jsem přemýšlela, zda krátkou rekapitulaci Chrastavských slavností začtu výčtem nedostatků, lkaním nad špatným počasím či hodnocením vlastního průběhu a organizace, došlo mi, že začít musím poděkováním.

Poděkováním, které patří vám všem, milí chrastavští! Vám, kteří jste do posledního místa zaplnili kostel při pátečním koncertu Kühnova dětského sboru, navštívili vernisáž a popsali své dojmy umocněné intimitou prostředí Führichova domu do návštěvní knihy. Vám, kteří jste ubytovali pražské děti ve svých rodinách, trpělivě čekali na opožděný sobotní

začátek a posléze mokli a mokli, a přesto vydrželi až do konce.

Chrastavské slavnosti měly být akcí, na které se budou potkávat, setkávat a diskutovat, prezentovat či seznamovat lidé, kterým bude nabídnuto něco kultury, něco sportu, něco zábavy. Motivem toho všeho bylo probudit se z televizní bačkorové letargie, nudy či stěžování si na nedostatek kultury, eventuálně nadáváního vůbec na všechno. Bude mou velkou satisfakcí, pokud alespoň některým z vás nádherné hlasy dětí z Kühnova sboru, paní Doubravské a varhan, na které hrál pan Boris Joneš, pomohly zažít něco, co se těžko definuje. Snad je to pocit duševní čistoty a krásy.

Bylo až dojemné, když druhý den děti odjížděly zpět do Prahy (4.července je čeká koncertování v

USA), mávaly svým novým kamarádům a při loučení si přály se do Chrastavy ještě někdy vrátit...

Pokud alespoň někomu z vás sobotní a nedělní program, i přes některé zmatky a provazy vody, které crčely na deštníky i hlavy těch nejvytrvalejších, trochu přispěl k dobré náladě - mám důvod k radosti dvojnásob. Velmi ocením případné ohlasy, podněty i názory, připomínky i kritiku, neboť to vše může vést k vyvarování se příštích chyb a ke zlepšení přípravy i organizace.

V závěru bych chtěla poděkovat chrastavskému sdružení KRB, základní škole na náměstí a městské policii za perfektní pomoc a spolupráci. Zasloužený dík patří i Společnosti přátel historie města Chrastavy, vojákům z posádky Grabštejn, kamarádům, kteří pomáhali při pořadatelské činnosti, a v neposlední řadě i sponzorům.

A.Einstein řekl: "Jsme tu pro druhé lidi, především pro ty, na jejichž úsměvu a blahu zcela závisí naše vlastní štěstí." - A já souhlasím!

Zuzana Šafaříková

- organizační výbor slavností

JEŠTĚ JEDNOU ODPADY

Vážení spoluobčané, obyvatelé města Chrastavy.

Rád bych vás tímto seznámil s dalšími změnami v oblasti nakládání s odpady, které bude naše město muset provést v souvislosti s uzavřením skládky v Chotyni k 31.7.1996.

Vzhledem k tomu, že svozová vzdálenost na skládku se značně prodlouží, není pro město možné zajišťovat pravidelný svoz velkoobjemových kontejnerů a financovat jej z rozpočtu města. Z tohoto důvodu, jak již bylo zveřejněno v Chrastavských listech budou dříve trvalá stanoviště kontejnerů zrušena (výjimku tvoří - Textilanská, Andělská Hora a Vítkov) a kontejnery budou přistavovány pouze jednorázově u příležitosti jarního a podzimního úklidu.

Občané a podnikatelé, kteří dosud využívali ke zneškodňování svých odpadů velkoobjemové kontejnery, mají možnost si objednat přistavení a pravidelný odvoz u společnosti **A.S.A. Liberec s.r.o., Erbenova 376, areál TSML, tel.: 29 991.** Formuláře smluv lze rovněž vyzvednout na TSO MěÚ Chrastava.

Protože někteří naši občané projeví zájem o zachování sběru odpadů do PE pytlů, rozhodli jsme se tuto službu zachovat za doplňujících podmínek. Při prodeji označených pytlů bude zaplacená cena za likvidaci (50,-Kč/pytel) a občan sám zajistí dopravu do areálu TSO.

Pro oddělený sběr nebezpečných odpadů budou zřízena tato sběrná místa:

vyřazené léky - od 7/96 - lékárna, bezplatně

suché články - od 9/96 - školy, areál TSO, bezplatně

zářivky, výbojky, akubaterie, velkoobjemový odpad, pneumatiky - od 9/96 - areál TSO, za poplatek.

Ceník poplatků dotovaných městem a další informace o vývoji odpadového hospodářství města budou dle potřeby zveřejňovány ve

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V měsíci červenci 1996 se dožijí významných životních jubileí tito naši spoluobčané:

70 let

Lydie SVOBODOVÁ
Bohuslav PELC
Danuše PELCOVÁ
Jiří NOVÁK

75 let

František HORÁK

80 let

Božena SVOBODOVÁ
Jiřina HAJŠLOVÁ

81 let

Anna SUKOVÁ

82 let

Zdeňka HEKELOVÁ

83 let

Marta MARTINOVÁ

86 let

Františka KAFKOVÁ

89 let

Josefa GULDANOVÁ

93 let

Anna CHLÁDKOVÁ

97 let

Marie SOURALOVÁ

Oslavencům přejeme pevné zdraví a hodně životního optimismu do dalších let života.
Uzávěrka rubriky: 26.6.1996

vývěsce MěÚ a v Chrastavských listech.

Věřím, že tato nezbytná opatření přijmete s pochopením a svým

přístupem potvrdíte zájem o zdravé životní prostředí našeho města.

ing. Jaroslav Vávra
tajemník MěÚ

Pošta Chrastava rošřuje pracovní dobu

Naše redakce navštívila novou paní vedoucí chrastavské pošty paní H.Pavlíkovou, aby vyzvěděla něco nového o službách, které pošta nabízí. K našim dotazům jsme dostali následující odpovědi.

Na žádost městského úřadu, ale hlavně samotných občanů Chrastavy, byla od července 1996 rozšířena pracovní doba pro veřejnost takto:

Pondělí a středa: 8,00 - 11,30 13,00 - 17,00 hod.

Úterý, Středa, Pátek: 8,00 - 11,30 13,00 - 16,00 hod.

Rozšíření pracovní doby na sobotu se jeví v současné době jako nemožné. Rošřeny však byly služby např. o pojištění SPECIÁL a od 19.7. o termínované vklady Poštovní spořitelny.

Další dotazy směřovaly ke zrušení služby faxování postfaxem a hovorny (telefonu). - SPT Telecom nemá nadále zájem provozovat službu telefonu na poštách, a proto byla tato služba na naší poště zrušena. A tak pokud má být rozšířena síť např. telefonních budek, je to nyní plně v kompetenci SPT Telecom a městského úřadu, který jej může oslovit. A k faxu? Služby postfaxu nadále existují, avšak u nás podáte fax, ten je odpoledne převezen na poštu Liberec II. a odtud je teprve faxován na požadované číslo.

Nová vedoucí pošty věří, že občané Chrastavy budou se službami pošty spokojeni.

Nezbývá nám, než popřát zaměstnancům pošty k tomuto velkému úkolu mnoho zdaru.

I.Vydra

FOTOfestam '96

Několik měsíců předem jsme avizovali vyhlášení soutěže amatérských fotografů FOTOfestam '96. Soutěž byla vypsána o nejlepší černobílou a barevnou fotografii a také o videozáznam. Téma prosté: Chrastava.

Přestože byly, dle našeho názoru, vypsány velice zajímavé ceny, zájem o účast nebyl valný. Naštěstí většina fotografií (3 autoři!) byla velmi dobrých kvalit.

Chtěl bych vás touto cestou pozvat do mini galerie v budově muzea (stejný vchod s muzeem) na výstavu vybraných fotografií. Černobílou fotografii vystavuje

Robert Rieger, barevné pak mgr. Jaroslava Špaková a Ivan Vydra. Výstavu doplňují 3 velké fotografie z dílny fotografa Šimona Pikouse z Liberce.

Jediný videozáznam, avšak o to cennější, nám dodal pan Zdeněk Šulc. Obsahuje nejen záběry z Chrastavy, ale také postupnou rekonstrukci Führichova domu.

Chtěl bych všem těmto jedincům poděkovat za účast v soutěži, za jejich snahy a přestože zatím neproběhlo předání cen, chci jim poblahopřát k pomyslnému vítězství - vítězství nad těmi, kteří se nezúčastnili aktivně vůbec. IV

MĚSTSKÁ KNIHOVNA UPOZORŇUJE ČTENÁŘE,

že v srpnu bude knihovna z důvodu čerpání dovolené a inventury uzavřena.

Knihy k vypůjčce si můžete ještě zajistit v červenci, kdy je nezměněný provoz, tj.

pondělí 9 - 13 hodin

úterý a čtvrtek 12 - 18 hodin.

Všem čtenářům, dětským i dospělým, přeji hodně slunka, krásnou dovolenou i prázdniny, a v září se těším na shledanou

Hana Matoušová

ČTENÁŘI NÁM PÍŠÍ...

Obecně prospěšná společnost coby racionální systém

A je to tady. S účinností od 1. ledna 1996 na základě novely trestního zákona byly rozšířeny druhy trestů o **trest obecně prospěšných prací (OPP)**. O této možnosti jsme informovali již před dvěma lety v CHL č.3/1993 a dnes je to skutečností.

Nechci se dopodrobna zabývat úlohou každé jednotlivé instituce v rámci výkonu tohoto trestu, zaměřím se hlavně na podíl obce.

I naše město má právo prostřednictvím okresního úřadu uplatňovat požadavky na provedení OPP při respektování principu, že odsouzený by měl vykonávat trest co nejbližší místu, kde bydlí.

Příslušný úředník městského úřadu, popř. strážník městské policie, by měl vést agendu o tom, jakou část trestu odsouzený vykonal, aby mohl soudu event. podloženě sdělit, jak si odsouzený vede, popř. kdy byly práce ukončeny.

O jaké práce v rámci našeho města může jít? Obecně lze říct, že jde v naprosté většině o práce zcela nekvalifikované, nebo vyžadující pouze minimální kvalifikaci, přičemž však není vyloučena možnost i provedení odborných prací. Může jít např. o úklid veřejných prostranství, asanaci černých skládek či údržbu dopravního značení a zařízení.

Zadáváním, výkonem a kontrolou takovýchto prací by mohla být **Obecně prospěšná společnost (OPS)**, tedy právnická osoba, jejíž postavení a právní poměry upravuje zák.č.248/1995 Sb.

Tato nonprofitní organizace má poskytovat některé obecně prospěšné služby v oblasti zdravotnictví, sportu a kultury, ochrany zvířat, školství nebo sociální péče.

Z daňového hlediska je tato instituce osvobozena od daně z nemovitostí (neslouží-li tyto podnikání), dále od daně dědické, darovací a úlevy se týkají i daně z příjmů.

Veřejná kontrola OPS je zabezpečena zveřejněním podrobní výroční zprávy OPS o činnosti a hospodaření. Statutárním orgánem je nejméně tříčlenná správní rada a kontrolním orgánem rada dozorčí.

Shrnu-li to, můžeme říci, že je v možnosti města Chrastava založit takovou společnost, pověřit ji úkoly na úseku zaměstnávání obyvatel Chrastavy dlouhodobě v evidenci Úřadu práce, odsouzenců s výkonem trestu OPP

Mgr. Radek Šimonka

Jak financovat kulturu a sport i u nás ?

Nejeden z odpovědných za chod města si lámal hlavu, jak při chudnoucích zdrojích zajistit žádoucí i žádanou změnu stagnace kulturního žití v Chrastavě.

Ne, nechtejte mne za slovo, nepatřím mezi ty, kteří z pozice "polehávajícího na gauči" napadají zodpovědnější za

jejich kritický přístup k obecním nešvarům, chci jen konstatovat, že v porovnání s dobou před 5-7 lety se přístup občanů i druh konzumované kultury podstatně změnil a při tom bez výhrad uznávám zásluhy všech spolků a obdobných organizací.

Jde mi o něco jiného. Vezměme kupříkladu městské kino : jeho návštěvnost je malá, až mizivá. Oblíbená sobotní a nedělní dětská představení jsou fuč, ačkoliv dnes nechybějí snímky, které by zaujaly nemalou část dětí ve věku od 5 do 9 let. Představení však musí mít spád a neměl by chybět doplňkový prodej pamlsků. Kolik by pak asi stál lístek a kolik rodičů by jej pak zakoupilo svým ratolestem ? Otázka je zcela na místě a míří k jádru pudla.

Představme si, že se drahé snímky seženou, že se najde prodavač sladkostí a že vstupné bude cca 12,-Kč. Ti, co se domnívají, že se sál nezaplní ani z třetiny, budou mít nejspíše pravdu. Takový počet návštěvníků je však nerentabilní a provozovatel kina si jej nemůže dlouhodobě dovolit.

A zde by mohla problém vyřešit **nadace města Chrastavy pro kulturní a sportovní vyžití**. Nadace coby nezisková organizace se strukturou umožňující efektivní kontrolu, založená a zprvu i stoprocentně financovaná městem, by v našem modelovém případě takové vstupenky v počtu odpovídajícím minimální rentabilitě odkoupila od obecního či soukromého provozovatele kina a vzápětí je nabídla prostřednictvím osobních útvarů, popř. odborových orgánů, ředitelům či majitelům firem zaměstnávajících chrastavské občany, mající ratolesti přibližně v uvedeném věku, a to buď za cenu stejnou či za cenu jen nepatrně rozdílnou.

Koupě takové vstupenky od nadace deklarovaného druhu je pro podnikatele naturálním plněním zaměstnanci nebo sponzorstvím, obé v podstatě nákladové položky z hlediska daně. Současně takový zaměstnavatel předáním event. prodejem za symbolickou cenu projeví solidní zájem o své pracovníky a prokáže jim, že není jen "dickensovským vykořisťovatelem".

Utopie - nikoli, jen trpělivá vysvětlovací a realizační kampaň.

Vždyť obdobně by náš model mohli fungovat pro jiné kulturní a sportovní akce pořádané nadací. Nadace by do svého vinku obdržela městská sportoviště a další movitá zařízení i nemovitosti, které jsou pro její činnost nutné a vhodné. O tyto by se starala, spravovala je a naplňovala činností. Vždyť - ruku na srdce - není ostudné mít vedle sebe dva samosprávné sportovní areály jako u ZŠ Školní ul. a Domov mládeže tamtéž, oba financované z veřejných zdrojů ?

Zdroje by měla nadace zpočátku jen od města nebo od státu, později by se podíl města s rozvojem podnikání v obci mohl částečně snížit.

Slyšel jsem, že město spolu s dalšími zainteresovanými již ve smyslu koncentrace kulturních a sportovních kolbišť zahájilo jednání, budme tudíž ve střehu v očekávání konkrétních kroků města.

Jaroslav Lojzar

Kostel sv. Vavřince v Chrastavě ze zajímavého pohledu Jaroslavy Špakové.

(FOTOfestam '96)

CHRASTAVA 2000?

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - VÝSTAVA V PŘÍZEMÍ MĚÚ - ÚZEMNÍ PLÁN

(CHRASTAVA 21.6.1996) - V rámci Chrastavských slavností '96 byla zahájena výstava "Chrastava 2000? - životní prostředí, územní plán". Chceme vás tímto pozvat do zasedací místnosti radnice, neboť výstava zůstane nainstalována až do 17.7.1996.

Výstava informuje o tom, jak vzniká územní plán, v jaké fázi je tvorba nového územního plánu města Chrastavy a o ochraně životního prostředí s konkrétními problémy Chrastavy.

Bližší informace můžete získat a domluvit si návštěvu výstavy lze na městském úřadě v Chrastavě u pánů Šťovíčka a Hnitky osobně (stavební úřad) nebo na telefonickém čísle 514 3216 (514 3185). - Š -

INFORMACE STAVEBNÍHO ÚŘADU

● Vážení občané, z denní činnosti stavebního úřadu, který je součástí Odboru výstavby a územní správy MěÚ Chrastava, se mi jeví nutnost seznamovat dostupnými prostředky veřejnost s ustanoveními zákonů, kterými je upravena stavební činnost. Dochází totiž k častému porušování platných předpisů, zejména stavebního zákona. Příčinou je často neznalost, případně zkreslené znalosti těchto předpisů. Chci vám tímto nabídnout stručného průvodce právními normami, kterého budete moci sledovat v několika následujících číslech Chrastavských listů.

Pavel Šťovíček - vedoucí odboru výstavby MěÚ

Stavební zákon

Průvodce právními normami od zahájení řízení, vydání rozhodnutí až po kolaudaci a odvolání

1. Základní právní předpisy na úseku územního plánování a stavebního řádu

Po roce 1989 došlo v důsledku společenských a politických změn, zejména pak v důsledku přechodu naší společnosti z centrálního plánovitého řízení národního hospodářství na tržní hospodářství k rozpadu tradičního řízení investiční výstavby. V oblasti práva došlo k posílení lidských práv přijetím "Listiny základních práv a svobod", která se po rozdělení ČSFR na dva samostatné státy - Českou republiku a Slovenskou republiku - stala součástí ústavního pořádku České republiky. Posílena byla i právní ochrana životního prostředí celou řadou nových zákonů, a to např. zákonem č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, zákonem č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, zákonem š. 238/1991 Sb., o odpadech atd. atd.

Na výše uvedené změny v právním řádu reaguje zákon č. 262/1992

Sb., kterým se mění a doplňuje stavební zákon č. 50/1976 Sb. V návaznosti na tuto novelu stavebního zákona pak byly novelizovány i prováděcí vyhlášky ke stavebnímu zákonu.

Do okruhu základních právních předpisů na úseku územního plánování a stavebního řádu lze zařadit tyto právní předpisy:

- zákon č. 50/1976 Sb.

o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 103/1990 Sb. a zákona č. 262/1992 Sb.

- zákon č. 360/1992 Sb.,

o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění zákona č. 164/1993 Sb.

- zákon č. 142/1991 Sb.,

o československých technických normách, ve znění zákona č. 632/1992 Sb.

- zákon č. 69/1993 Sb.,

o zřízení ministerstev a jiných úředních orgánů státní správy ČR.

- zákon č. 403/1992 Sb.,

o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících - úplné znění jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění (zákon o okresních úřadech).

- zákon č. 410/1992 Sb.,

o obcích - úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění (zákon o obcích).

- zákon č. 71/1967 Sb.,

o správním řízení,

- zákon č. 124/1993 Sb.,

o přestupcích (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění),

- zákon č. 501/1992 Sb.,

občanský soudní řád, ve znění zákona č. 24/1993 Sb.,

- zákon č. 85/1990 Sb.,

o právu petičním,

- vyhláška č. 83/1976 Sb.,

o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění vyhlášky č. 45/1979 Sb. a vyhlášky č. 376/1992 Sb.,

- vyhláška č. 84/1976 Sb.,

o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, ve znění vyhlášky č. 377/1992 Sb.,

- vyhláška č. 85/1976 Sb.,

o podrobnější úpravě územního řízení a stavebním řádu, ve znění vyhlášky č. 155/1980 Sb. a vyhlášky č. 378/1992 Sb.

Vztah stavebního zákona je správnímu řádu a ke zvláštním předpisům upravujícím povolání speciálních staveb.

Stavební zákon po jeho novelizaci tvoří základ veřejného stavebního práva. Je předpisem nejen hmotně

právní povahy, ale i předpisem procesně právní povahy.

Obecně však postup správních orgánů upravuje zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení. Vztah stavebního zákona ke správnímu řádu výslovně upravuje § 140 stavebního zákona, podle něhož se na řízení prováděná podle stavebního zákona vztahuje správní řád, pokud stavební zákon nestanoví jinak.

Jestliže stavební zákon upravuje konkrétní postup v řízení odchylně od správního řádu, postupují stavební úřady i po procesní stránce podle stavebního zákona a tomu odpovídající obecná ustanovení správního řádu nepoužívají. Je tomu tak např. v otázkách okruhu účastníků územního, stavebního a kolaudačního řízení, možnostech přerušení a zastavení územního a stavebního řízení atd.

Platí tedy zásada, že správní řád má fakultativní platnost, takže se jeho ustanovení použijí tehdy, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.

Za speciální stavby se považují zvláštní stavby, k jejichž povolení jsou příslušné speciální stavební úřady, a to podle § 20 odst. 1 stavebního zákona. Jsou to stavby

letecké, drah, pozemních komunikací, vodohospodářských děl a telekomunikační. Z působnosti speciálních stavebních úřadů je vyjmuto pravomoc vydávat územní rozhodnutí a rozhodnutí o vyvlastnění, pokud zvláštní předpisy neupravují zcela nebo zčásti postup speciálních stavebních úřadů odchylně, postupují spec. stavební úřady podle stavebního zákona a předpisů, jimiž byl proveden.

Speciální stavební úřad může vydat povolení pro stavbu jen se souhlasem příslušného obecního úřadu. Takovýto souhlas si musí speciální stavební úřad opatřit i v případě, že stavební úřad od vydání územního rozhodnutí upustil. V těchto případech půjde zejména o přezkoumání dodržení podmínek pro umístění stavby stanovených jiným způsobem než územním rozhodnutím o umístění stavby.

Základní pojmy

Je nutné si objasnit obsah základních pojmů, se kterými stavební zákon a prováděcí předpisy pracují a které jsou definovány především ve vyhlášce o ÚSR. Jde o pojmy jako stavba, přístavba, nástavba, stavební úpravy, změna

stavby před dokončením, drobná stavba, jednoduchá stavba, stavební pozemek a staveniště.

Pojem stavba není v zákoně ani ve vyhlášce o ÚSR definován, ale vyhláška o územním řízení a stavebním řádu obsahuje pouze charakteristiku tohoto pojmu, když stanoví, co se za stavbu považuje.

Lze doporučit stavebníkům, aby si úsudek o tom, zda stavba stavebnímu zákonu podléhá či nikoliv, nečinili sami, ale vždy se v případech, kdy může být toto posouzení sporné, obrátili na stavební úřad, který by byl příslušný o stavbě rozhodovat, a teprve na základě této informace postupovali. V praxi právě skutečnost, že si stavebník činí o této otázce úsudek sám, vede k tomu, že velmi často je konkrétní záležitost posouzena nesprávně a stavebník, případně i dodavatel stavebních prací se pak dopouští protiprávního jednání, když realizují stavbu bez příslušného povolení. V tomto směru je důležité ustanovení § 56 stavebního zákona, podle kterého se stavební povolení ani ohlášení nevyžaduje např. u krátkodobých přenosných zařízení (prodejní stánky, konstrukce a zařízení pro slavnostní výzdobu a osvětlení budov), u scénických

Stavba panelového domu na sídlišti Střelecký vrch.

Foto: R. Nový

Společnosti přátel historie města Chrastavy

STRÍPKY Z HISTORIE NAŠEHO MĚSTA

Po pánech z Donína (1252 - 1562) odkoupil **grabštejnské panství** dr. Jiří Mehl ze Střelic, pak zde byl pánem Johann Ferdinand Hoffmann, od roku 1651 se stal majitelem Adam Matyáš Trautmannsdorf, od roku 1704 patří celé panství rodu Gallasů a od roku 1757 rod Clam-Gallasů (poslední mužský příslušník tohoto rodu zemřel v roce 1930 a jmenoval se František hrabě Clam-Gallas.

Na grabštejnském panství bylo zřízeno **10 panských statků**. Záznam z roku 1562 (toho roku se stal majitelem panství Jiří Mehl) bylo na statku na Grabštejně 1300 ovcí, 75 krav-dojnic, 30 telat, 60 vepřů, 240 slepic a 120 husí.

I když **budova dnešního muzea** (banky a knihovny) je podstatně starší (první záznamy o ní pocházejí z roku 1664), do dnešní podoby byla přestavěna až roku 1797. Sloužila jako hospoda či zájezdní hostinec (s ubytováním) se stájemi pro koně ubytovaných zákazníků, měnila často své majitele, zhruba od roku 1900 byla přeměněna na hotel "U černého koně".

V roce 1830 byly v okolí našeho města **poprvé stavěny snopy obilí do panáků**.

Víte, co se **pašovalo v 19. století z Čech do sousedního Saska**? Byl to tabák, ledek, anglické jehly, šmolka, alkohol a příze.

Stavba železniční trati z Liberce do Žitavy trvala 4 roky, náklady dosáhly výše 10,5 miliónů marek. Provoz na ní byl zahájen v říjnu 1859.

Trat **ústecko-teplické dráhy**, která vede přes Kryštofovo Údolí a Novinu, byla dána do provozu až v roce 1900.

Na snímku vidíte **Eduarda Clam-Gallase**, který byl úspěšným vojevůdcem (v Sedmihradsku a Itálii), byl však neprávem obviněn z porážky rakouské armády před 130 lety v tzv. prusko-rakouské válce v bitvě u Hradce Králové.

Na kraji Vítkovské ulice stával **chudobinec** (tzv. špitál vévody Rudolfa). Domovník měl v náplni své práce také rozsvěcení plynových lamp na ulicích města a k objektu patřila také rasovna). V roce 1919 byla tato budova určena pro potřeby české menšinové školy, avšak podmínky zde byly nevyhovující.

Kaleidoskop událostí z kronik po roce 1945

- V květnu 1945 byla zřízena tzv. místní správní komise v tomto složení:

předseda Jaroslav Šeda, členové: Blahovec, Šorm, Lejsek, Chuchler, Hekele, Švorc, Mastík.

- 19.5.1945 se vrátili z koncentračního tábora v Buchenwaldu němečtí antifašisté Max Jahn a František Prade.

- 1.června 1945 zahájily výrobu Kovoprůmyslové závody (později Totex a Elitex).

- 14. července se začalo pracovat v Česaně (Melchior) v Horní Chrastavě.

- 1.září 1945 zahájil lékařskou praxi MUDr. Bernard Fischer (po návratu z koncentračního tábora).

- 2.12.1945 byla otevřena místní lidová knihovna, kterou po mnoho let vzorně řídil učitel František Kracík.

- V únoru 1947 bylo na obou školách zavedeno tzv. směnné vyučování kvůli nedostatku uhlí.

- 26.4.1947 byl uspořádán Večer československo-jugoslávského přátelství za účasti mnoha jugoslávských učňů, kteří pracovali v dnešním Elitexu.

- 10.5.1947 byla dána do provozu zotavovna pro členy kanceláře prezidenta republiky (nyní objekt motorestu Zámeček).

- 21.-22.6.1947 navštívil naše město arcibiskup, pozdější kardinál dr. Josef Beran (je pohřben ve Vatikánu).

- 1.7.1947 měla Chrastava 2829 obyvatel, z toho 205 občanů německé národnosti.

- V dubnu 1948 byla sloučena Horní Chrastava s Chrastavou.

- Od 11.4.1950 byl předsedou MNV František Lohynský, pozdější poslanec Národního shromáždění.

- 1.4.1951 byl vypraven tzv. Vlak míru z Liberce do Žitavy (tehdy se vůbec volně cestovat do Německa nemohlo).

- V září 1950 bylo založeno Jednotné zemědělské družstvo, které však dlouho neprosperovalo.

- 15.5.1955 se na hřišti v Chrastavě konala okresní spartakiáda mládeže.

- 28.8.1958 se konal pohřeb Jaroslava Šedy, předsedy správní komise z r. 1945.

- 1.9.1958 byla v našem městě zřízena střední škola, a to tzv. jedenáctiletá střední škola. Ředitelem byl dr. Josef Kostlán.

- 14. a 21.6.1959 se konala 2.okresní spartakiáda v Chrastavě (8000 cvičenců, 17000 diváků).

- V srpnu 1959 trpělo město velikým nedostatkem vody, která musela být přivážena v cisternách.

- 13.6.1960 byla sloučena Andělská Hora s Chrastavou.

- Podle statistiky z roku 1961 bylo toho roku v Chrastavě 475 televizorů (samozřejmě pouze černobílých).

- K 1.1.1962 měla Chrastava 4535 obyvatel.

František Šeda

Připravil: PhDr. František Vydra

MUZEUM BYLO ZŘÍZENO I PRO VÁS

Přípravy "Chrastavských slavností" trvaly několik měsíců a byly částečně znehodnoceny nepříznivým, deštivým počasím. Přesto účast na mnoha akcích - i když třeba s deštníkem nad hlavou - byla docela dobrá. Snad se za rok počasí umoudří a účastníci slavností, které by se mohly stát v budoucnu tradicí, budou procházet městem zalitým slunečními paprsky a v lepší náladě.

Jistě jste si povšimli, že termín 22.června, tedy hlavní den Chrastavských slavností, byl dnem slavnostního zpřístupnění nově zřízeného městského muzea a rodného domu malíře Josefa Führicha, v němž byly v posledních měsících provedeny četné úpravy, samozřejmě k lepšímu.

Bylo pro nás příjemné překvapení, když tyto budovy navzdory počasí navštívilo onu sobotu asi 550 návštěvníků, příštího dne, v neděli pak dalších 65 osob. Většina z nich byla příjemně překvapena panely s osvětlenými zasklenými vitrínkami s exponáty. Jakmile se sešla skupinka alespoň osmi až deseti lidí, začal i stručný výklad, který se toho dne opakoval asi pětatřicetkrát.

Velký zájem vzbudila mezi chrastavskými obyvateli panoramatická fotografie z přelomu století, kde bylo možno pozorovat mnoho rozdílů mezi dnešní podobou města a tehdejším stavem.

Prostě - je na co se dívat, exponáty jsou doplněny vysvětlivkami, zářivkové osvětlení ve vitrínách vhodně zvýrazňuje exponáty, např. minerály z nedalekých polozasypaných štol, které nám dodnes připomínají hornickou minulost.

V chodbě s nádhernou klenbou jsou umístěny staré a umělecky hodnotné náhrobky, donedávna vydané na pospas řádění vandalů na farní zdi u kostela.

Expozice končí obdobím 2.světové války, ale na chodbě je vyhrazeno i místo, kde by se do budoucna měly prezentovat události poválečného období až do současnosti.

A ještě něco. V muzeu byla také zřízena malá výstavní síň . minigalerie. V současnosti jsou tam vystaveny vítězné fotografie ze soutěže amatérských fotografů FOTOfestam '96.

S galerií máme velké plány. Výstavy zde by se měly střídat zhruba po dvou měsících a každou z nich by měla uvést jakási vernisáž (bohužel se slavnostní vernisáž této foto výstavy nestihla díky zaneprázdněnosti s pořadatelstvím Chrastavských slavností). Nápadů je mraky - výstava starých pohlednic, historických předmětů s chrastavskou tematikou, výstava motýlů z celého světa, cestopisné výstavy, další fotografické výstavy...

Ta nejbližší bude zřejmě věnovaná americkým Indiánům a vernisáž by měla proběhnout v půli září.

Vstupné do muzea činí 5,-Kč, pro děti a důchodce 2,-Kč.

Muzeum je otevřeno:

Pondělí	ZAVŘENO
Úterý	13 - 16 h.
Středa	ZAVŘENO
Čtvrtek	13 - 16 h.
Pátek	13 - 16 h.
Sobota	10 -16 h.
Neděle	10 - 16 h.

Mimo tuto dobu - v případě skupiny několika zájemců - je možné si telefonicky dohodnout návštěvu na telefonickém čísle 514 31 61, popř. 932 778.

Těšíme se na vaší návštěvu. V muzeu je možno zakoupit si také některé publikace a suvenýry.

Nezapomeňte, muzeum bylo zřízeno i pro Vás !!!

MĚSTSKÉ MUZEUM

náměstí 1. máje - 463 31 CHRASTAVA - okres Liberec

Vítáme Vás ve Führichově domě

Roubená, hrázděná stavba v ulici Víta Nejedlého, je od pohledu známá snad každému, kdo v Chrastavě nějaký čas bydlí. Ale uvnitř? Tam byl zřejmě málokdo.

V posledních měsících se dům velice změnil. Byly odkryty původní trámy, opraveny stropy a schodiště, v 1.poschodí bylo zřízeno malé muzeum s exponáty, věnovanými životu a dílu malíře Josefa Führicha. Je zde i výstava originálních plastik (spojení kovů s přírodninami) pražského umělce, který však již po řadu let žije v Chrastavě, akademického sochaře Jiřího Fuska.

Snad největší změny nastaly ve velké místnosti v 1.poschodí, kde byla zřízena galerie s reprodukcemi děl G.Kratzmanna, V.Kandlera a Willi Sitteho. V pěti vitrínách uprostřed této galerie můžeme zhlédnout množství portrétů Josefa Führicha, jak jej zachytili jeho kolegové a spolužáci v době jeho studií i později. Jsou zde i ukázky z tvorby méně známých chrastavských malířů, např. barevné dřevoryty Karla Johneho, portréty Josefa Quaissera, oltářní obrazy H.Demutha (Machnín, Andělská Hora), ba i výtvary otce velkého umělce, Wenzela Führicha, který dal po požáru v roce 1802 tento dům postavit.

V mnoha prostorách Führichova domu jsou původní části nábytku, které dodávají celé prohlídce neopakovatelnou dobovou atmosféru.

A ještě na jednu zvláštnost vás chci upozornit. V 1.poschodí projdete při prohlídce také nevelkou místností se zajímavými nástěnnými malbami. Je na nich zobrazena jižní, zřejmě italská krajina. S největší pravděpodobností jsou tyto malby dílem Josefa Führicha z doby po jeho návratu z Itálie, kde strávil téměř dva roky (1827-29).

Vstupné do tohoto významného domu je symbolické, stejně tak jako v muzeu - 5 Kč dospělí, 2 Kč děti a důchodci. Kdo chce, může pochopitelně dát víc a podpořit tak údržbu historických památek v Chrastavě.

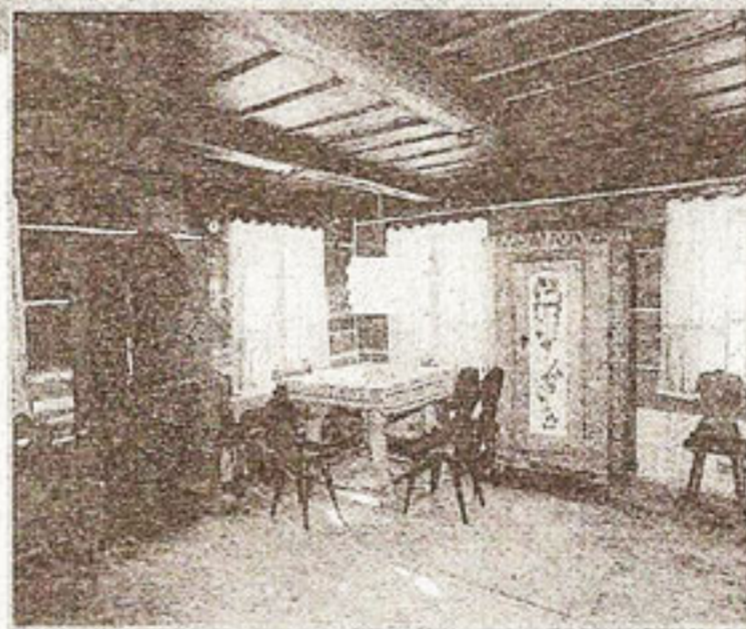
Otevřeno je v sobotu a v neděli, během týdne je možno prohlídku sjednat na tel. 932 425 - pan Z.Šulc.

Budova se změnila i zvenčí. Těsně před Chrastavskými slavnostmi v červnu byly natřeny okenice a odborně ozdobeny původním dekorem se scénami z Itálie.

Řekněte sami - proč nevyužít této možnosti. Je to určitě lepší, než se stále vymlouvat na to, že v Chrastavě nic není a že se tu nic zajímavého nekoná!!!

Rodný dům malíře J. Führicha, interiér domu a Führichova busta, odhalená r. 1992.

Bulletin Společnosti přátel historie města Chrastavy

Vydává: SPHMCH

Povoleno OÚ Liberec

Vydáno: VII./1996

Toto číslo připravil: PhDr. F.Vydra

Spojení: Městské muzeum - PhDr. F.Vydra

Sazba Design studio RECo Chrastava a tisk Tiskárna Horáček Chrastava

staveb pro film a televizi i některých dalších speciálních zařízení (chmelnic, vinic atd.).

V příštím čísle Chrastavských listů si probereme charakteristiku pojmů - stavba, drobná stavba.

STRÍPKY Z CHRASTAVY

SERVIS KRÁTKÝCH ZPRÁV

- 1.července byl zahájen provoz křižovatky - sjezdů ze silnice I/13 mezi Chrastavou a Bedřichovkou. Byl vybudován hlavně pro občany Chrastavy, kteří bydlí na sídlišti Střelecký vrch a dojíždějí denně do Liberce do zaměstnání. Teoreticky by se měla automobilová doprava trochu zklidnit v centru města Chrastavy. Zaujalo mne, že ukazatelé směrů hlásí odbočku Chrastava a Kryštofovo Údolí.

Stavba okem laika vypadá dodělaně, nechybí ani nová výsadba dřevin a odvodnění příkopů.

- Stává se stále častěji, že na náměstí hraje k radosti občanů nějaká kapela, bez vstupného, bez oslav ničeho, jen tak pro radost. Ať už se jedná o kapelu rómskou nebo českobratrskou nebo...

Vždycky jsem toto záviděl Praze, Liberci, když na ulici hrála skupina muzikantů. Teď už můžeme zaznamenat tyto milé příjemnosti i v Chrastavě. Díky vám všem, kteří podobné akce děláte!!!

- V červnu Chrastavě přibyla další kulturní zařízení. Vždyť kultura je i vzdělávání se o poznatky z historie.

Jistě, mám na mysli otevření stálé expozice městského muzea, minigalerie tamtéž a expozice ve Führichově domě, věnované chrastavským rodákům.

Pondělí a středa jsou zavírací dny, v úterý, ve čtvrtek a v pátek můžete muzeum navštívit v době od 13,00 - 16,00 hodin, v sobotu a v neděli od 10,00 - 16,00 hodin.

Mimo uvedenou dobu si můžete návštěvu sjednat i telefonicky (v případě očekávaných návštěv, skupin atd.) na telef. čísle 514 31 61 nebo 932 778.

V muzeu si můžete také zakoupit některé publikace o Chrastavě, pohlednice a suvenýry, můžete také obdržet otisk muzejního razítka.

- Chrastava byla v televizi - na Nově. Ano, televize Nova natočila dvacetiminutový záznam jako dokumentaci Chrastavských slavností '96. Již 24.června jste mohli sledovat asi dvacetivteřinový záznam v odpoledních hodinách od nás z Chrastavy.

Slavnosti se objevily i na titulní stránce Libereckého dne (vč. fotografie s moknoucím programem).

- Nedělního orientačního závodu Chrastavou 23.6.1996, který měl svůj start v parku u týpí vedle Führichova domu, se zúčastnilo kolem dvaceti lidí - převážně dětí. Zpočátku situace vypadala velmi bledě, když patnáctka pořadatelů marně čekala na závodníky, kterým se do silně deštivého počasí nechtělo. Nakonec však pár nadšenců přišlo, aby zvítězilo nad pohodlím i počasím. Díky. Každý účastník obdržel diplom, speciálně pro tento závod v rámci Chrastavských slavností.

Připravil I.Vydra

Kam na výlet ?

Pokud se vám líbily Chrastavské slavnosti, prozradíme vám, že se 20. července v Novém Městě pod Smrkem koná akce podobná. Je sice zaměřená hlavně na historický šerm, ale zajímavá jistě bude.

Tato akce má svůj scénář v duchu středověku: "... Bylo nebylo jedno knížectví, a na jeho samém konci bylo místo, kde se každoročně scházeli lidé z okolí uctít posvátný meč a oddávat se nevšedním radovánkám, jak se na sváteční den sluší. K ochraně místa byl vybrán rytíř z družiny knížete. Tento rytíř však upadl u knížete v nemilost, neboť nechtěl vše řešit jen pomocí svého meče..."

Akce pod názvem **Jizerský meč** se uskuteční v sobotu na louce nedaleko přírodního koupaliště v Novém Městě pod Smrkem. V připravovaném programu bude možno se projít malým tržištěm s řemeslníky, k vidění budou také žongléři a muzikanti, válečníci i žebráci, budou připraveny různé soutěže, prohlídka zbraní a další atrakce. A tak nashledanou u Jizerského meče.

Svoji návštěvu Nového Města pod Smrkem můžete spojit i s výletem ke slavné novoměstské kyselce (čti dále!) VY

EUROLIGA V KOLOVÉ - ROČNÍK '96

V měsíci červnu byla dohrána poslední kola česko-německé Euroligy v kolové žáků, dorostu i mužů. Tak jako v minulých letech jsme byli úspěšní, a to nejen v dorostencích, kde obsadila první dvě místa družstva Chrastavy. Petr Gánsl a Michal Jelínek zvítězili, Roman Havle a Jakub Galetka skončili druzí. Finále dorostenecké Euroligy se hrálo v naší chrastavské tělocvičně.

Muži měli o něco horší pozici, neboť finále se hrálo v Německu, rozhodčími byli pouze Němci a bylo to při rozhodování znát. Přesto nakonec obsadili 3. místo Martin Celler a Tomáš Brodský a hned na 4. místě skončila naše dvojice Vlasta Kovář a Petr Mácha.

Dobře si vedli i naši žáci, kde Pavel Matuškovič a Zdeněk Dlabola skončili druzí a naši nejmladší závodníci Jan Krivka a Daniel Fadrhons sedmí. Finále se hrálo rovněž v Německu.

Spartak Chrastava oddíl kolové získal tedy v Eurolige '96 celkem čtyři poháry ze šesti možných, což rozhodně můžeme považovat za úspěch. Přeji všem závodníkům hodně sil do dalších bojů, což bude hned v září, kdy se opět utkáme s německými soupeři - tentokrát v Saské lize.

trenér Ladislav Celler

INZERCE CHRASTAVSKÝCH LISTŮ

První chrastavská realitní agentura s.r.o.

zprostředkovává prodej

ZAHRADNÍHO ZDĚNÉHO DOMKU V MACHNÍNĚ

.. (novostavba)

podsklepený, WC, voda, el. přípojka, komfortně zařízená obytná část.
Cena min. 250.000,-Kč - nejvyšší nabídce

PRODEJ DVOUGARÁŽE v Nádražní ulici v Chrastavě

380 V, osvětlení 4 zářivky, perfektní střecha, odizolovaná betonová
podlaha, areál garáží oplocen.
Nabídková cena - 180.000,-Kč

Informace:

První chrastavská realitní agentura s.r.o.

Revoluční 365

CHRASTAVA

tel./fax: 048 / 514 30 43

mini MARKET

PRODEJNA

TEXTILU,

SKLA

VÝROBKŮ Z PLASTŮ

A MOSAZI

Vás zve k výhodnému
letnímu nákupu
do své prodejny
v Žitavské ulici.

tel.: 932 581

**Máte opravdu všechno
s sebou na cestu?**

I zvýhodněné cestovní pojištění
SPECIÁL ?

Informujte se na toto výhodné
pojištění pro Vaše cesty
už dnes na Vaší poště!

POJIŠŤOVNA IB, as
ČLEN IPB GROUP

POLICIE ČR

Okresní ředitelství Policie ČR
v Liberci hledá

zájemce o policejní službu,

kteří by po úspěšném

absolvování přijímacího řízení

a policejní školy s praxí, byli zařa-

zeni do přímého výkonu policejní

služby v okrese!

Základní podmínky přijetí:

- středoškolské vzdělání s maturitou
- ukončená zákl. vojenská služba
- bezúhonnost
- fyzické předpoklady a schopnost

Uchazeči se mohou hlásit:

na OŘ Policie ČR

tel.: 510 1581- l. 259, 522 0259

nebo na oddělení v Chrastavě

tel.: 514 30 92

(občanský průkaz a vojenskou knížku)

ČESKÉ DRÁHY S.O. - SDC Liberec

vyhlašuje veřejnou soutěž dle OZ
na GO fasády a střechy

VÝPRAVNÍ BUDOVOVY

železniční stanice Chrastava

Zadací podmínky je možno zakoupit
za 500,-Kč od 8.7.-1ř.7.1996.

Informace podá na tel: 0436 / 212 52
ing. Šefr, p. Vdovičik

BOHUNKA

PRODEJNA NOVIN A ČASOPISŮ, TABÁK, ANTIKVARIÁT

oznamuje rozšíření služeb:

SBĚRNA FOTOPRACÍ (filmy AGFA vyvolávány ZDARMA)

SBĚRNA OPRAV HODIN A HODINEK

Využijte našich služeb v prodejně na náměstí 1.máje v Chrastavě!

VYNIKAJÍCÍ ÚSPĚCH

Zvláštní ocenění v literární soutěži původní tvorby "O cenu Danyho Smiřického", vyhlášené Soukromým gymnáziem J.Škvoreckého v Praze, získal Jan Kovář - žák osmé třídy ZŠ Chrastava ve Školní ulici.

Všechny práce byly zaslány k posouzení do kanadského Toronta spisovatelci J.Škvoreckému. Cenu přebíral J.Kovář v pražské divadelní kavárně Viola a jeho práci četla herečka Kateřina Macháčková.

Blahopřejeme Honzovi k tomuto úspěchu. Jak se mu soutěžní povídka Duel podařila, posuďte sami.

DUEL

Po přistání okamžitě znehybněl. Zůstal ležet bez jediného pohybu. Učinil tak bezmyšlenkovitě, veden pouze instinktem. Už si nestačil najít lepší úkryt, jedině tak mohl uniknout pozornosti hledajícího Dárce. Mozková aktivita Dárce se nacházela stále nad hranicí, do které měl povoleno útočit. Tuto informaci mu poskytoval SMAD (snímač mozkové aktivity Dárce), jímž byl vybaven.

Proto se zdánlivě nekonečnou trpělivostí vyčkával. Kolem se rozprostřela tma. V naprostém tichu bylo slyšet Dárcův dech. On však dobře věděl, že je třeba ještě počkat. Nechtěl dopadnout jako ten, jehož Dárce objevil. Pohled na cary těla a krev byl úděsný. Krev bylo cítit až k místu jeho přechodného útočiště. Nezbývalo než čekat. Tma ho měla uklidnit a vyprovokovat k dalšímu pokusu. Ale on, který prožil již pět odběrů, spoléhal především na informace SMADu, který signalizoval postupně nižší hodnoty, až k samé hranici aktivní zóny Dárce.

Instinkt podporovaný SMADem mu sice velel vyčkat, ale pocit sžíravého hladu a tušení blízkého se "abstáku" ho zbavil opatrnosti. Ve zlomku sekundy se rozhodl. Oznamil základně svůj útok, vzlétl a namířil rovnou k Dárce. Jeho SMAD opět hlásil úroveň vyšší, než je schopen akceptovat. Kolem se rozlilo světlo. Dárce ho nejprve uslyšel a potom spatřil. První úhybný manévr mu vyšel. Ozvala se rána. Při druhém Dárcově útoku se pokusil uniknout klesáním. Dárce však správně odhadl jeho úmysl.

Otázka: Kdo přijde na to, o čem se v této povídce jedná?

Závěr: A tak tvrdá pěst rozmázla o zeď dalšího komára.

Autor: J.Kovář, 8.B

Ohlédnutí za pražským maratónem

Jako třináctiletého chlapce mě fascinovala zpráva o tom, že v Anglii běžel čtrnáctiletý Bucky maraton a dosáhl času pod čtyři hodiny. Protože jsem sportovec, snil jsem o podání tohoto výkonu, ale ač jsem na trať maratónu několikrát tajně vyběhl (dokonce jsem chtěl jednou běžet ovály kolem hřiště - po odběhnutí 48 okruhů se mi však začala točit hlava), nikdy jsem to nedokázal. O to více mne zaujala zpráva o účasti Zdeňka Špaka na maratónu v Praze.

19. května 1996 byl v Praze odstartován již druhý ročník Prague International Marathon. Tuto velkou mezinárodní sportovní akci sponzorovali renomovaní sponzoři jako Reebok, Agip, Renault atd.

Trať byla dlouhá jako vždy 42.195 metrů a většinou vedla po asfaltovém povrchu po ulicích a uličkách historického jádra města. Start byl na Václavském náměstí, cíl pak na Staroměstském náměstí.

Na start závodu se postavilo celkem 2000 mužů a žen a 9 hodin bylo odstartováno.

I Chrastava měla v tomto závodě svého zástupce. Jednalo se o vůbec nejmladšího účastníka tohoto maratónu Zdeňka Špaka, který startoval za Triatlon Struna Liberec.

Trať závodu byla obklopena desetitisíci diváků, kteří všechny závodníky povzbuzovali. Krásné počasí jen umocnilo zdařilý pražský maraton.

Zdeněk Špak doběhl na výborném 903. místě, což je vzhledem k věku i k první účasti v tak dlouhém závodě minimálně uspokojujivé. Závod se pro mladého chrastavského triatlonistu stal velkou zkušeností a jistě bude přemýšlet o účasti v příštím ročníku Prague International Marathon.

VY

Cesty za poznáním

aneb soukromá expedice do země Indiánů a bizonů

I dnes se s vámi chci rozdělit o zážitky z cesty na americký kontinent. Tentokrát se prostřednictvím Chrastavských listů dostanete do snad nejznámějšího amerického parku - do Yellowstoneu, tedy tam, kde se odehrávaly příběhy stavného Médi Bédi, Bubyho a Cindy.

Ono je však všechno úplně jinak... Ale o tom už kapitoly ze soukromě vydané knihy "Nad žlutavou plání zase vychází Slunce" aneb Po stopách Indiánů Plání, která vyšla v číslovaném nákladu 200 výtisků začátkem července 1996.

Probuzení v Yellowstoneu

Člověk si velmi rychle zvykne na to, že déšť neexistuje a do každého rána jej probouzí čistá modrá obloha se sluncem. Ani dnešní ráno není výjimkou. Vyndáváme, ostatně jako každý den, naše zavazadla z kabiny a dáváme je do nákladního prostoru "kempršel". Den ode dne mi připadá, že je toho stále víc. A je to pravda, protože kameny, posvátná hlína, knihy, prospekty a další zajímavosti stále přibývají.

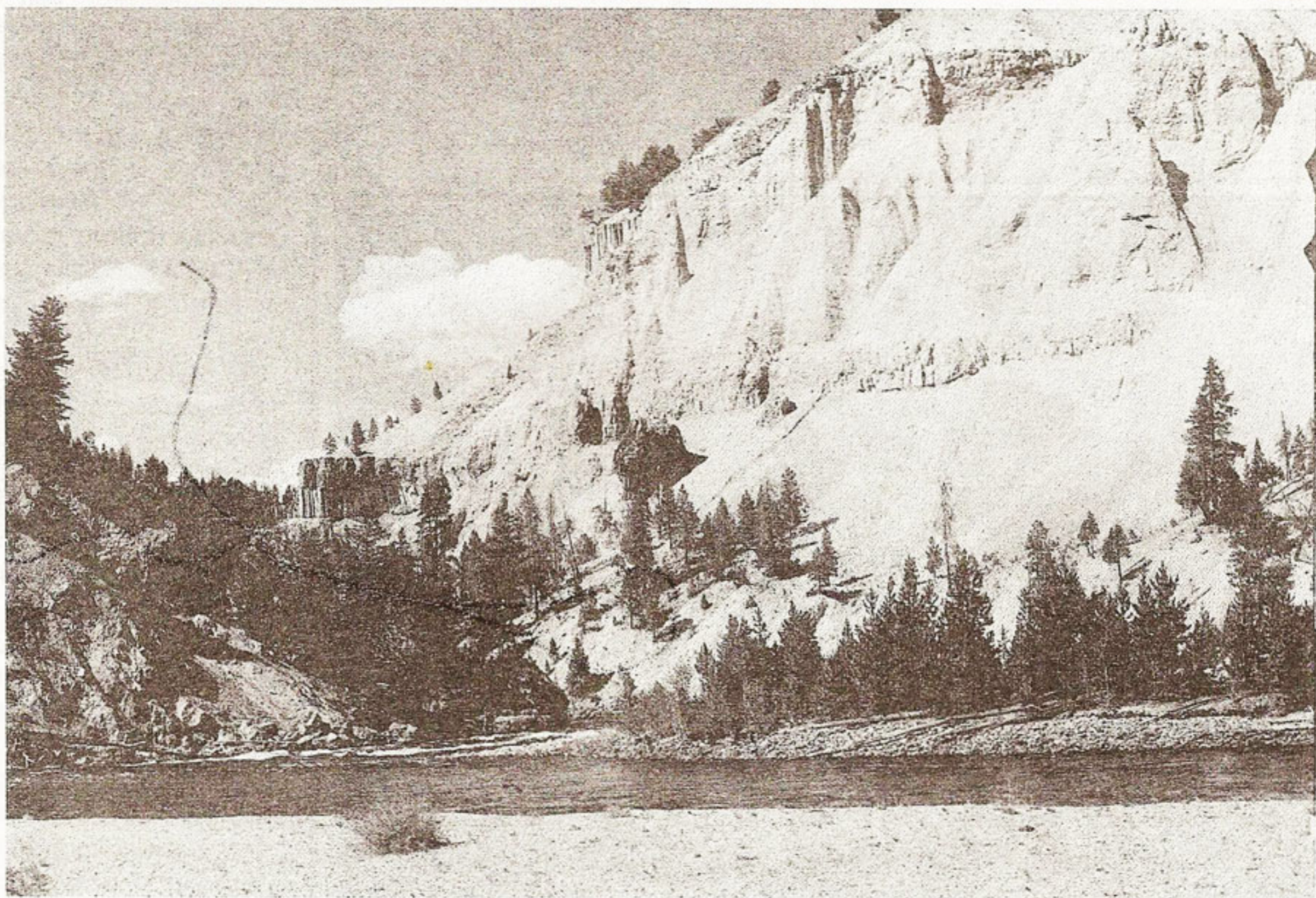
Jedeme hustým borovicovým lesem až do oblasti zvané

Rybářský most (Fishing Bridge). Je zde přejezd Yellowstone River, hlavního toku odcházejícího Yellowstone lake. Velké množství nádherných obrovských ryb stojí díky svému vlnění se proti proudu v průzračné vodě. Joe (můj společník na cestách) se nemůže na tyto krásné velikány vynadávat a já si nemohu odpuštit poznámku o rybaření Oty Pavla - Prdelky a strejdy Proška na Berounce...

V místní veřejné prádelně a sprše ze sebe za 3 dolary smýváme několikadenní pot a zkracujeme v teple rychle rostoucí vousy.

Nedaleko jezera také pozorujeme dalekohledem kolonii pelikánů a husy kanadské.

Jedeme stále na sever po území národního parku a dá se říci, že stále na dohled máme i řeku Žlutého kamene meandrující na náhorní plošině. Na rozlehlé pláni se žlutozelenou poloseschlou trávou se pase obrovské stádo bizonů, čítající podle mého odhadu tak kolem sto padesáti kusů. Beru fotoaparát a vydávám se mezi keříky šalvěje blíže. Obrovští býci, pelíhající na zádech, bizoní krávy, ale i spousty telat se zde nerušeně pasou. Dostávám se k nim tak na šedesát metrů. Je to opravdový zážitek. Na druhé straně silnice za řekou však je stádo ještě větší - stovky kusů. Čočky dalekohledu mi prozrazují ještě přítomnost volavek, pelikánů, hus kanadských, různých kachen a několik druhů jestřábů. Příroda je zde na živočichy velmi bohatá, i když největší množství se dá

Údolí řeky Yellowstone jen kousek od vodopádů Lower Falls je opuštěné a nádherné.

Foto: I.Vydra

pozorovat k večeru, kdy teplota přece jen trochu klesne.

Od Fishing Bridge je to jen 16 mil k nejkrásnějším vodopádům, které jsou nazývány Yellowstone Grand Canyon. Jdeme lesem a přes úzkou kamenitou stezku přebíhají čipmunkové. Z vyhlídky nad skalnatým kaňonem je nádherný výhled jak na temně modrou řeku Yellowstone, tak i na nádherné obrovské vodopády Lower Falls.

Úplně jasně si představuji černobílou fotografii v knize J.Kořenského z roku 1910. Od té doby se tady nic nezměnilo - příroda je zde stejně krásná a stejná voda se valí nadále ze skalního převisu.'

Dostáváme se až téměř do nejsevernějšího cípu parku poté, co jsme projeli obrovskou rozlohou lesů shořelých v roce 1988. Laně a jeleni se v hojném počtu pasou na loučkách, u potoků a jezírek... Vídáme je i v oblasti horkých pramenů, jakoby cítili jejich léčivou sílu...

Mamutí teplé prameny, tedy Mammoth Hot Springs, jsou asi nejznámější oblastí horkých vřidel v celém Yellowstone. Často jsem vídával fotky ve starých i nových knihách právě z této oblasti. Teď stojím na tomto místě a splňuje se mi další sen. Chodníky jsou zde sroubeny ze dřeva, takže celou oblast máme možnost pozorovat z jakýchkoli místků.

Kaskádovitá kráterová jezírka mnoha barev, mezi nimiž převládají bílá, odstíny žluté i oranžová, a zase modrá až zelená, tvoří nádherný komplex. Bílá pára stoupá z teplých pramenů vzhůru a je zde cítit, jako ve všech těchto oblastech, zápach síry.

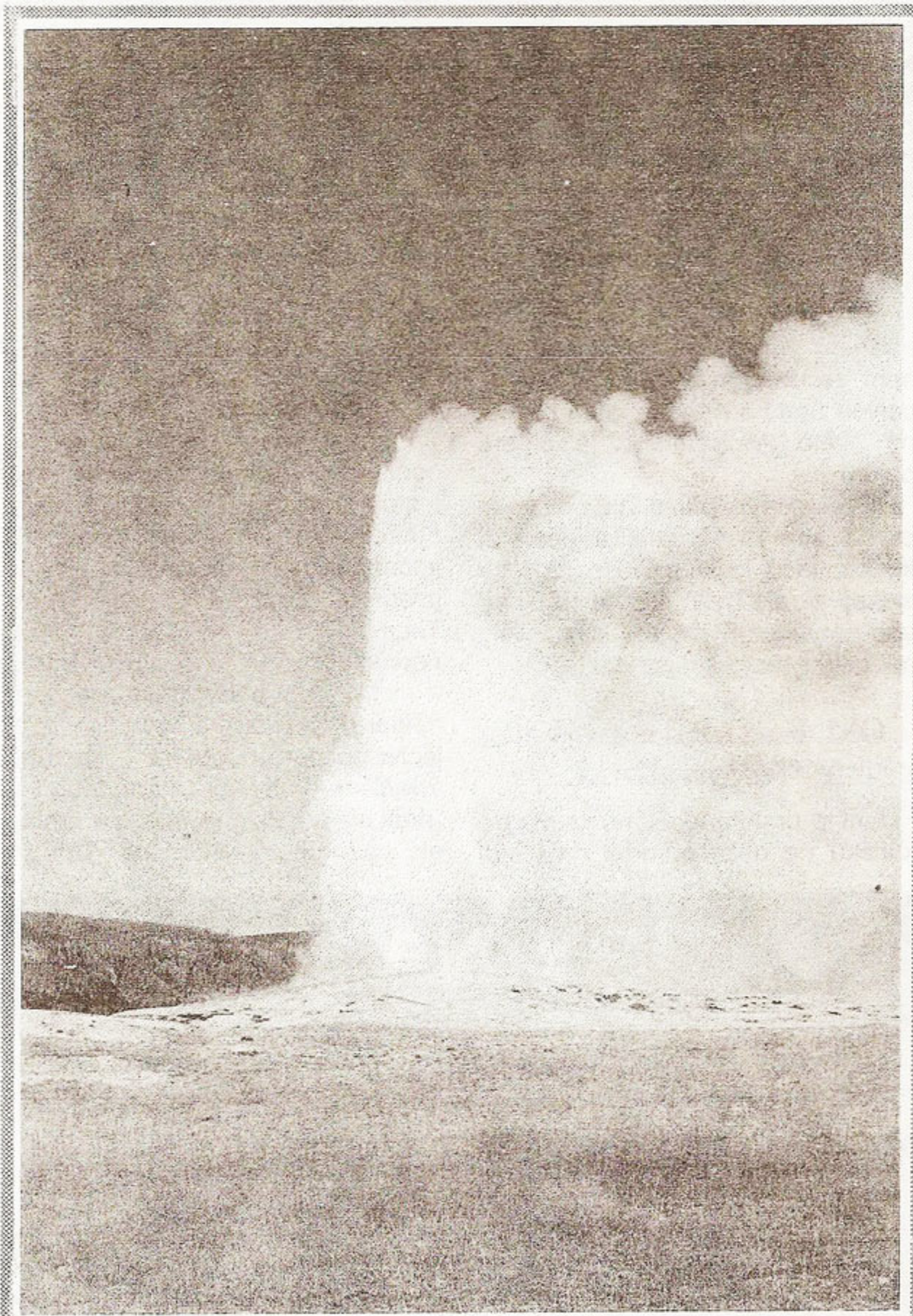
Cestou do Norrisu pozorujeme v okolí cesty opět velké množství pasoucích se jelenů a laní, bizony.

V samotném Norrisu je opět několik zajímavých míst. Oblast horkých pramenů je velmi rozsáhlá a pohled na žlutavou oblast vápencových a sirnatých usazenin, z které stoupají mezi zakrslými borovicemi páry, je fascinující. Celou atmosféru dokresluje vzdálené vytí kojotů. Těsně za přejezdem Obsidiánového potoka se pase několik starých bizonů. Na krajinu padá podvečer a je radost pozorovat dva kojoty při lovu žab nedaleko obřích samců. Zatímco bizoni v klidu spásají žlutavé trávy, kojoti na ně předstírají ustrašené výpady. Plíží se ve vysoké trávě a když se ocitnou v bezprostřední

blízkosti bizonů, kteří si z jejich přítomnosti absolutně nic nedělají, tak rychle utečou. Po chvíli začínají lovit žáby. Jejich poskakování ve vysoké trávě by rozesmálo snad každého. Ale pozor, na druhé straně se z porostu ozývá silný jelení řev... Laně pasoucí se na druhé straně silnice u řeky ihned bystří a před návštěvníky tohoto národního parku se začíná nová přírodní divadelní scéna. Laně jsou jako magnetem přitahovány k onomu vábení. Přechod laní přes cestu zcela zastavuje dopravu. Nikdo nespěchá a s chutí pozoruje toto představení. Nakonec se obje-

určitě k největším zážitkům všech návštěvníků zdejšího parku. I když každý musí mít na srdci i fakt, že ne vždy se musí zvířata chovat ve volné přírodě přátelsky a že je nutno udržovat si k nim odstup a respekt.

Po dobře stráveném dni máme opět snahu najít bezpečné nocležiště, ale jako vždy narážíme na problémy. V národních parcích se musí spát pouze v campech nebo hotelích. Jinde v žádném případě a je fakt, že přes noc krouží parkem rangers a vyhledávají černé nocležníky. Není to ani kvůli tomu, že se jim nechce platit, ale hlavně

Gejzír Old Faithful vrhá každých 79 minut do výšky přes padesát metrů mohutné proudy vařící vody. A lidé tleskají a tleskají. Foto: I.Vydra

uje i mohutný říjící jelen s mohutným parožím. Pozorování těchto bezprostředních zvířat patří

kvůli bezpečnosti těchto návštěvníků. V případě obsazení všech kempů by měl návštěvník

opustit park. To je ale teorie. My jsme jiného názoru. Je už noc a my jezdíme od kempu ke kempu a od hotelové oblasti k hotelové oblasti. Všude narváno. Zkoušíme to také ve směru výjezdu do státu Idaho. Místa se tu zdají příhodná, ale rangers by nás jistě brzy našli. V jednom místě se ve světle našeho trucku zjevil obrovský temný starý pasoucí se bizon těsně u vozovky. Jeho stín ozářený reflektory našeho auta působí až strašidelně...

Nezbývá nic jiného než podniknout noční přejezd do oblasti nazývané Starý věrný - Old Faithful, která patří též mezi světoznámé. Lesy v okolí jsou zcela zničené od katastrofálního požáru před sedmi lety. Pohled je deprimující a připomíná mi domov - Jizerské a Krušné hory. Tráva a náletové stromy sice zdejší pustou krajinu již oživují, ale podle odborníků to bude trvat až osmdesát let, než se Yellowstone vzpamatuje z katastrofy přírodní cestou. Přesto, že nádhera parku byla narušena, lidé sem proudí téměř po celý rok z celých Států a Kanady, ale i z celého světa. Yellowstone je prostě pojem.

Parkujeme přímo na hlavním parkovišti v Old Faithful a jdeme si koupit něco k jídlu. Naše žaludky zpívají a řekl bych, že se už snad ani nepamatují na to, kdy viděly naposledy normální stravu.

Old Faithful - největší gejzír Yellowstoneu...

Není to přehnané. Ráno jdeme po kafičku na další přírodní divadelní

představení. Zdá se to divné, že? Ale je tomu tak do slova a do písmene. Zmíněný gejzír totiž vystřikuje v pravidelných intervalech. Již půlhodiny před "výbuchem" sem přicházejí lidé, aby v dostatečné vzdálenosti kráter gejzíru, z kterého se zatím pouze valí horká pára, zcela obklopili. Fotografové si hledají místa pro své jedinečné záběry, usazují svoje stativy, lidé se vzájemně zdraví, přestože se nikdy dříve neviděli. Když má přijít ta pravá chvíle a gejzír začíná pomalu vřít, lidé sedící na trávě v zadních řadách povstanou a s úžasem očekávají, co se bude dít. Voda teplá devadesát tři stupňů Celsia začíná ve stále rychlejších intervalech vystřikovat do výšky. Vrcholem je voda tryskající do výšky kolem padesáti metrů a diváci v okolí svůj obdiv projevují hlasitými výkřiky a tleskáním, stejně jako tomu je na divadelním představení. Je po všem a lidé se rozcházejí. Za 79 minut bude gejzír Old Faithful chrlit vodu do výšky znovu. Stále, neúnavně, a přece pokaždé trochu jinak.

Po sedmnácti mílích příjemné pomalé cesty naposledy stavíme tentokrát na nejzápadnějším pobřeží jezera Yellowstone. Zdejší informační a turistické středisko se jmenuje Západní palec (West Thumb). Jedná se opět o oblast horkých pramenů a gejzírů. Některé z nich jsou i pod hladinou jezera, některé vykukují i z vody. I zdejší léčivá blata k sobě vábí mnohé živočišné druhy, jako např. blue jay (druh sojky), bizony, jeleny a srnce, ale pozorují zde i ursona. Ten se

uvelebil v koruně stromu. Je obrovský a je na něm vidět, že není zrovna dvakrát nadšen z okolních diváků.

Loučíme se s blankytně modrou hladinou obrovského jezera a pokračujeme na jih. Dnes bychom totiž měli dorazit až do Salt Lake City, a to je ještě pěkná štreka. Naše poslední zastávka v půvabné yellowstonské přírodě je na břehu Lewisova jezera. Procházím se po šterkopísečné pláži, na které není ani živáčka. Jen jemný vítr si zpívá svoji melodii. Sbíráím ze země malé černé obsidiánové oblázky, které mají krásné oblé tvary. Jen pár mil nás dělí od jižní hranice národního parku.

Cesta se táhne širokým romantickým údolím Lewisovy a Hadí (Snake) řeky. Koryto je kamenité a okolní příroda je v čistém zeleném hávu. Ještě nezbytná fotka u hranice Yellowstonu a silnice osmdesátdevět nás žene dál do oblasti s úplně jiným charakterem.

(POKRAČOVÁNÍ NĚKDY PŘÍŠTĚ)

- V případě zájmu o vyšlou knihu **NAD ŽLUTAVOU PLÁNÍ ZASE VYCHÁZÍ SLUNCE** (formát A5, 65 stran textu) volejte telefon: 932 778 - pan I.Vydra.
- Na podzim připravuji v galerii v muzeu výstavu, věnovanou původním obyvatelům a přírodě Severní Ameriky s bohatou fotografickou dokumentací nejen mojí cesty, s ukázkou replik indiánských originálů, přírodnin z USA ...

TIPY NA PRÁZDNINY ...

- Prázdniny a dovolené jsou již v plném proudu, a tak bych vám chtěl nabídnout alespoň pár tipů k výletům a návštěvám v blízkém okolí.

NOVOMĚSTSKÁ KYSELKA

Určitě jste četli už o živé a mrtvé vodě. Ale víte, že se ta první z nich - tedy léčivá a pramenitá nachází i nedaleko od nás. Pominu-li známou studánku sv. Zdislavy pod zámek Lemberk a vratislavickou kyselku, ta další se nachází v lesích Jizerských hor nedaleko Nového Města pod Smrkem. Pamatuji se, že jako kluk jsme sem s rodiči jezdili pro onu železitou vodu s bublinkami i několikrát do měsíce.

V Novém Městě pod Smrkem už si zvykli na to, že lidé nosí tím směrem tašky s hnědočerveně zbarvenými lahve-mi, plnými chutné přírodní minerální vody - novoměstské kyselky. A protože se tak děje již po mnoho desítek let, zalistujme teď nyní společně v historii.

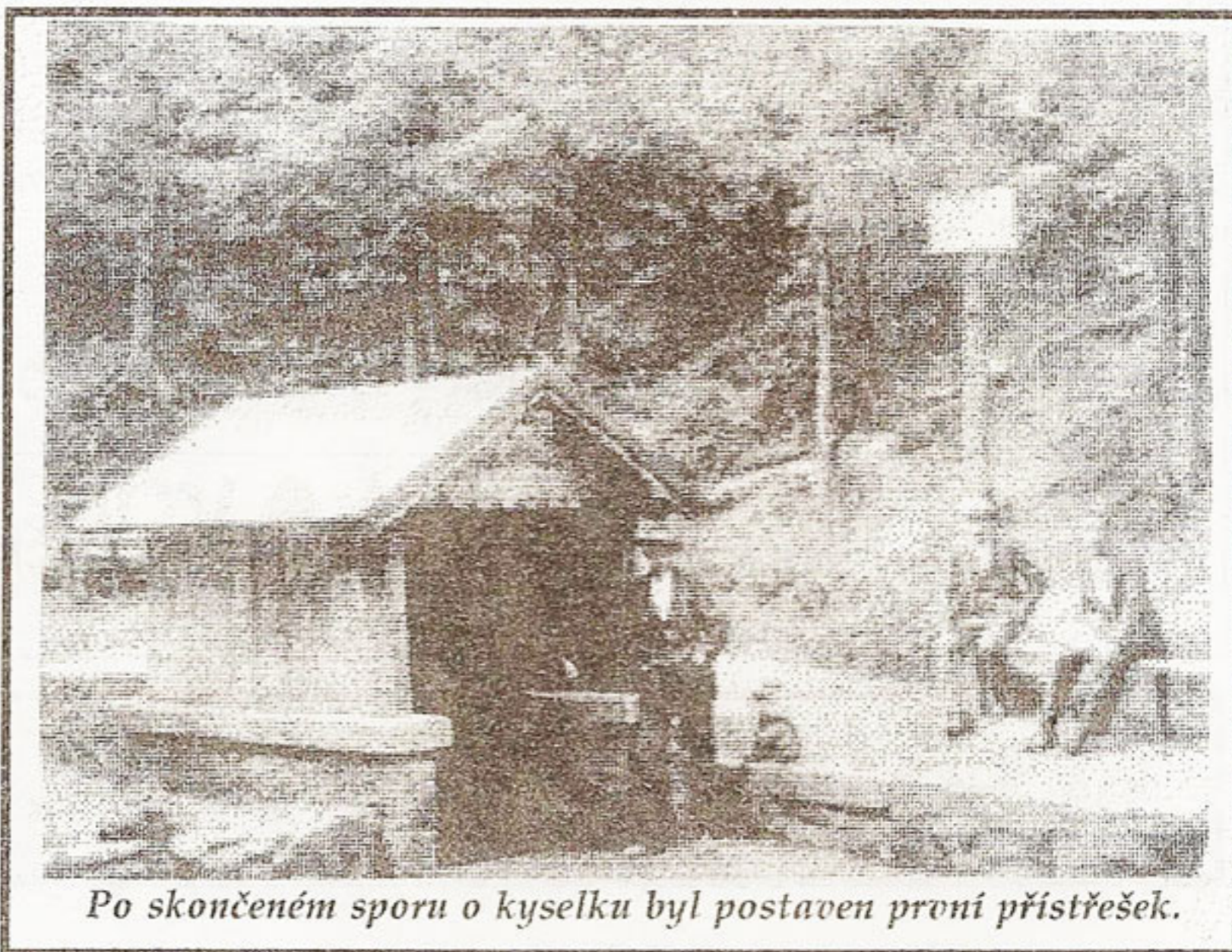
Je tomu již přes 200 let, co novoměstský kovář Jan Nepomuk Legler našel nedaleko Ztraceného potoka v údolí mezi Měděncem a Svinským vrchem (oba kopce jsou provrtány na mnohých místech starými štolami), průzračnou

studánku s rezivým dnem. Voda mu zachutnala, byť byla kyselá. Svůj objev sdělil svým známým a posléze si mnoho místních obyvatel, ale i lidé z okolí odnášeli osvěžující nápoj v kameninových nádobách do svých domovů. Prameniště bylo opatřeno dřevěným pláštěm. Později dokonce vznikl spor mezi Frýdlantským panstvím a obyvateli o to, že je narušován klid zvěře, díky častým návštěvám pramene. Spor vyvrcholil v roce 1902, kdy panská lesní správa nechala pramen zasypat. Obyvatelé Nového Města se však nedali a pořádali různé protestní schůze a akce. V roce 1903 se dokonce sešlo přes 600 obyvatel a uspořádalo protestní pochod ke kyselce. V roce 1903 zmíněná lesní správa dokonce zakázala výstup na rozhlednu na Smrku.

Celý spor byl však nakonec ukončen a pramen zpřístupněn. Byl nad ním dokonce vybudován jakýsi altán, který byl nahrazen novým v roce 1937. Ten tu stojí dodnes.

A ještě k hydrogeologickému posudku provedenému Stavební geologií v Praze: "Novoměstská kyselka má charakter prosté kyselky s celkovou mineralizací 590 mg/l a obsahem CO₂. Voda splňuje kritéria pro minerální vody!"

Už jste se rozhodli, že pojedete ochutnat kyselku? Podle turistické mapy ji najdete a myslím, že když se zeptáte místních - rádi vám ukáží cestu. Udělejte si pěknou vycházku do podhůří nejvyšší jizerskohorské hory Smrku (1124 mnm) a zpestřete sobě a svým dětem jedno odpoledne. Nebudete litovat! VY

Po skončeném sporu o kyselku byl postaven první přístřešek.

Víte, kde bude Mariánská pouť ?

Již popáté se bude konat v Novém Boru Mariánská pouť. Z programu vybíráme:

Čtvrtek 15. srpna - MARIÁNSKÝ KONCERT (v kostele Nanebevzetí Panny Marie na náměstí), začátek v 19 hodin

Pátek 16. srpna - NOKTURNO S PÍSNÍČKOU (náměstí), od 19 hodin

Sobota 17. srpna - II. ročník PRAŠTĚNÝCH REKORDŮ - od 10 hodin

- **PÍSNÍČKY NA NÁMĚSTÍ** - od 14 hodin

- **NOKTURNO s humorem** (náměstí) - 19 hodin

Po dobu poutě bude náměstí v Novém Boru plné atrakcí a bude nabízet pouťový lunapark.

CYKLOTURISTIKA

Čechy letos oslavily 100 let organizované cykloturistiky. Staré dokumenty hovoří o skupinách vzdělanců, kteří vyjžděli po prašných cestách do Prahy i dále.

Chrastava se stala křižovatkou cykloturistických cest. A tak stačí si jen koupit speciální cyklomapu a vyrazit. Cykloturistika vám prospěje, protáhnete si tělo, budete vnímat své okolí všemi smysly i ušetříte peníze.

Prázdninová soutěž pro Vás

Pravidla soutěže jsou jednoduchá. Soutěže se může zúčastnit každý, kdo během měsíců července a srpna navštíví chrastavské Městské muzeum a také Führichův dům. Cílem soutěže je přiblížení historie našeho města a lidí v něm žijících díky nově zpřístupněným sbírkám.

A jak se soutěží. Není nic jednoduššího, než že si necháte na tento kupón potvrdit svoji návštěvu jeho průvodci razítkem. Uzávěrka zaslaných kupónů (adresa: Chrastavské listy, MěÚ, náměstí 1.máje 1, 463 31 Chrastava) na naši adresu je 31.8.1996. Všechny kupóny budou slosovány: jeden výherce obdrží barevnou publikaci o Chrastavě a další tři výherci obdrží soubor propagačních materiálů města. Nezapomeňte uvést jméno a dresu! Nashledanou při návštěvě muzea s infocentrem a galerií i Führichova domu!

MUZEUM & GALERIE

FÜHRICHŮV DŮM

K I N O   C H R A S T A V A

10., 11.

KOLJA PREMIÉRA

17.30 a 19.30

Radost pro celý hřbitov. Biograf Jan Svěrák v koprodukcí s Českou televizí.
V hlavních rolích Zdeněk Svěrák, Andrej Chalimon, Libuše Šafránková.
Mládeži přístupno. Předprodej!

Vstupné: 29,-Kč

DOVOLENÁ - 17.července - 31. srpna!!!

Připravujeme na září - BĚLÁSEK, NEBEZPEČNÉ MYŠLENKY, VOLAVKA

SOUTĚŽ * SOUTĚŽ * SOUTĚŽ

Historický kvíz pro vaše volné chvíle o ceny

Ne, naslibujeme vám ani zlatou medaili, ani zájezd na Kanárské ostrovy, ale nějakou drobnější odměnu, která výherce potěší.

Vyzkoušejte si s námi tento historický kvíz. Je pravděpodobné, že ke zjištění správných odpovědí bude nutná návštěva městského muzea, kde se dozvíte leccos nového z historie našeho města.

Otázka č. 1:

Jak vypadal půdorys slovanských osad v době, kdy v těchto místech sídlil kmen Milčanů?

Otázka č. 2:

V Chrastavě se těžilo celkem sedm různých nerostů. Který z uvedených se v okolí Chrastavy netěžil? - Železo, cín, zlato, stříbro, měď, zinek, olovo.

Otázka č. 3:

Uveďte alespoň pět variant názvu našeho města, tak jak bylo zapisováno ve starých dokumentech.

Otázka č. 4:

Kde působí v současné době operní zpěvačka Jana Smítková, která v našem městě strávila svá školní léta?

Otázka č. 5:

Po skončení 2.světové války byla v Chrastavě obnovena výroba varhan. Jak se jmenoval majitel této varhanářské dílny?

Uveďte své jméno a adresu. Pět luštitelů bude vylosováno a dostanou na svou adresu slíbenou cenu (jejich jména uveřejníme v příštích Chrastavských listech). Uzávěrka soutěže - 31.8.1996!!

OZNÁMENÍ!!!

Oznamujeme, že od 1.července 1996 lékařská služba první pomoci (pohotovost) pro dospělé a pro děti bude sloužit v Liberci v Jablonecké ulici č. 9, v budově, kde býval OV červeného kříže.

telefon: 510 28 82

Chrastavské listy - měsíční zpravodaj Městského úřadu v Chrastavě

Redaktor: I.Vydra

Tisk: Tiskárna Horáček Chrastava

Sazba: Design studio RECo Chrastava

Vydává: MěÚ Chrastava

Náklad: 800 ks

Povoleno: OÚ Liberec, č.j. 019/1993

Adresa: Chrastavské listy, MěÚ Chrastava, náměstí 1.máje 1, CHRASTAVA

Cena : 5,-Kč